

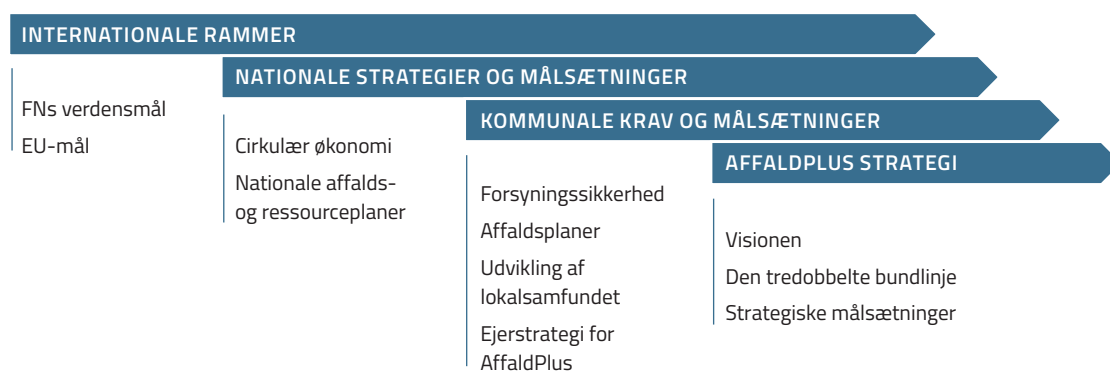

STRATEGI FOR AFFALDPLUS

Vilkårene for at drive affaldsselskab i Danmark er under hastig forandring. I et historisk perspektiv har samfundet og branchen udviklet sig, så opgaven for et affaldsselskab i dag har et helt nyt fokus. I 70'erne skulle affaldet bortskaffes, i 90'erne skulle miljøet beskyttes og i 2019 skal ressourcerne udnyttes bedst muligt – gennem forebyggelse, direkte genbrug, genanvendelse og til produktion af energi. Markederne for energi og genanvendelse udvikler sig hurtigt og fungerer i en blanding af frie markedsvilkår og regulering fra EU, den danske stat og kommunerne.

Som kommunalt ejet affaldsselskab, er AffaldPlus underlagt mange forskellige former for regulering, politiske interesser og strategier samt kommunernes forventninger og ambitioner. AffaldPlus skal følge politiske visioner mod en mere bæredygtig fremtid og samtidig møde til dels modsatrettede krav om økonomiske effektiviseringer og bidrag til lokalsamfundet med udvikling og beskæftigelse.

AffaldPlus opererer i strategiske rammer og målsætninger, som er fastlagt på internationalt, nationalt og kommunalt niveau:

AffaldPlus' strategi defineres af visionen, den tredobbelte bundlinje og de strategiske mål.

Visionen

AffaldPlus tager sig af affaldet på Syd- og Vestsjælland. Vi arbejder i fællesskab med vores seks ejerkommuner på at skabe et samfund, hvor affald ses og behandles som en værdifuld ressource. Sammen med borgere og virksomheder giver vi affald nyt liv eller forvandler det til råstoffer og miljøvenlig energi.

Vi er en aktiv og respekteret medspiller i lokalsamfundet, og vi påtager os et samfundsmæssigt og socialt ansvar.

Vores mål er at bidrage til en fremtid, hvor økonomisk velstand og bæredygtighed ikke er hinandens modsætninger.

Med udgangspunkt i visionen skal AffaldPlus arbejde dynamisk og målrettet i en verden i konstant forandring. Strategien fastlægger de overordnede målsætninger og milepæle, som AffaldPlus skal arbejde henimod over den kommende årrække. De handlinger og aktiviteter, som igangsættes skal derfor altid understøtte visionen og derudover tage højde for økonomiske, sociale og miljømæssige aspekter, som er de kriterier AffaldPlus som offentligt ejet miljøvirksomhed måles på.

Den tredobbelte bundlinje

AffaldPlus' formål er at skabe de miljømæssigt bedst mulige løsninger på affaldsområdet under afvejning af de økonomiske rammer og betydningen for sociale forhold særligt i lokalsamfundet. Derfor tager AffaldPlus udgangspunkt i den tredobbelte bundlinje både i det daglige arbejde og ved beslutninger om nye tiltag.

Miljø

Ressourceudnyttelse og miljøbeskyttelse

Økonomi

Virksomhedsøkonomi

Sociale forhold/CSR

Bidrag til lokalsamfundet

Miljømæssigt skal AffaldPlus udnytte ressourcerne i affaldet bedst muligt og skal sikre, at ejerkommunerne lever op til EU's og statens krav om genanvendelse. AffaldPlus skal også bortskaffe de dele af affaldet, som ikke kan genanvendes, og beskytte miljøet mod forurenende stoffer i affaldet.

Økonomisk skal AffaldPlus agere i markederne for genbrug, genanvendelse og energi, og skal generelt arbejde med de løsninger, som gør ydelserne billigst mulige for borgerne.

AffaldPlus bidrager til udviklingen af lokalsamfundet med investeringer og med arbejdspladser, hvor kompetenceudvikling og arbejdsmiljø prioriteres højt. Den sociale bundlinje prioriteres ved at tilbyde arbejdspladser til borgere, som har brug for hjælp til at komme tilbage på arbejdsmarkedet.

AffaldPlus' målsætninger for 2019-2025

De målsætninger AffaldPlus arbejder med som virksomhed, skal understøtte visionen og være en konkretisering og realisering af denne.

Perioden frem til 2025 byder på store ændringer og skærpede krav til kommuner og affaldsselskaber i de overordnede strategiske rammer og målsætninger. EU øger kravet om genanvendelse af det kommunale affald til 55 % i 2025, samtidig med at kravene til målingen af genanvendelsen skærpes. Fra EU kommer også i 2025 producentansvar på emballager. I Danmark varsler regeringen indskrænkninger i det kommunale selvstyre på affaldsområdet gennem blandt andet statsligt fastsatte indsamlingsordninger.

I perioden 2019-2025 arbejder AffaldPlus med realisering af følgende overordnede målsætninger:

1. Sikre forudsætningerne for at ejerkommunerne når EUs og regeringens mål om genanvendelse

De gældende affaldsplaner skal gennemføres, og nye skal vedtages. I 2022 skal kommunerne genanvende 50 % af syv fokusfraktioner; organisk madaffald, papir-, pap-, glas-, plast-, træ-, og metalaffald. I 2025 skal 55 % af kommunernes affald genanvendes.

2. Øge andelen af direkte genbrug

AffaldPlus prioriterer at sænke den samlede klima- og miljøbelastning fra affaldet gennem mere direkte genbrug.

3. Optimere bæredygtig og miljøvenlig energiproduktion

Udnyttelsen af affaldet til energiproduktion skal være så effektiv som muligt og bidrage til at beskytte miljøet og reducere den samlede klimabelastning.

4. Lokal forsyningssikkerhed på affaldsområdet i ejerkommunerne

Det er vigtigt for ejerne gennem en fælles løsning af opgaverne i AffaldPlus at fastholde den lokale forsyningssikkerhed. Og sammen med den investeringer, arbejdspladser og nærhed til borgere og erhvervsliv.

Vedtaget af AffaldPlus' bestyrelse den 19. maj 2019.

BILAG TIL STRATEGI

RAMMER OG MÅLSÆTNINGER

Her præsenteres de internationale og nationale tendenser og målsætninger, som er med til at definere rammer og målsætninger for AffaldPlus som offentligt ejet miljøvirksomhed.

Internationale rammer

FN's 17 Sustainable Development Goals (17 SDG'er)

AffaldPlus arbejder målrettet med FN's bæredygtighedsmål, og har udvalgt 3 specifikke udviklingsmål ud af de 17, som relaterer sig til AffaldPlus' og affaldsbranchens virke, nemlig udviklingsmål 7, 11 og 12. Nedenfor er en kort beskrivelse af hver af de tre udviklingsmål, samt specielt udvalgte delmål, som relaterer sig til AffaldPlus.

UDVIKLINGSMÅL 7: Sikre adgang til bæredygtige og pålidelige energikilder som alle har råd til

- AffaldPlus vil trimme anlæggene og optimere arbejdsgangene på drift og vedligehold mest muligt, således at der opnås de bedste resultater med mindst mulig miljøpåvirkning.
- AffaldPlus indsamler madaffald til produktion af biogas, der indgår som en bæredygtig kilde i det samlede energimix.
- AffaldPlus udnytter den vedholdige del af haveaffaldet til CO₂-neutral energiproduktion.

UDVIKLINGSMÅL 11: Bygge inkluderende, robuste og bæredygtige byer og bosættelser

- AffaldPlus bidrager til realisering af ejerkommunernes affaldsplaner så genanvendelsesmålene for 2022 kan honoreres.
- AffaldPlus inviterer skoler og andre fra lokalsamfundet til YderZonen for at formidle nødvendigheden af bæredygtigt forbrug af ressourcer.

UDVIKLINGSMÅL 12: Sikre at forbrug og produktionssystemer er bæredygtige

- AffaldPlus arbejder for omstillingen til en cirkulær økonomi.
- AffaldPlus arbejder med udgangspunkt i affaldshierarkiet og for at opnå ressourcestrategiens nationale målsætning om at genanvende 50 % af de 7 fokusfraktioner (pap, papir, plast, glas, metal, træ og madaffald) fra husholdningsaffald i 2022.
- AffaldPlus varetager korrekt håndtering af kemikalier og farligt affald, som også i en bæredygtig fremtid skal håndteres som en del af miljøbeskyttelsen med mindst samme sikkerhed, som det sker i dag.
- AffaldPlus arbejder aktivt med kommunikation til borgere og virksomheder om, at affald er ressourcer.
- AffaldPlus etablerede i 2018 et KOD-anlæg til at håndtere madaffald fra dagrenovationen.

EU's pakke om Cirkulær Økonomi

Europa-Kommissionen vedtog i 2015 en pakke for Cirkulær Økonomi, *EU's handlingsplan for Cirkulær Økonomi*, med særligt fokus på rammevilkårene for affaldshåndtering i de europæiske medlemsstater.

I maj 2018 vedtog EU's medlemsstater nye affaldsregler, som bygger på pakken fra 2015. De vedtagne målsætninger er:

- et fælles EU-mål for genanvendelse på 65 % af det kommunale affald senest i 2035 og fælles EU-mål for genanvendelse på 70 % af emballageaffaldet senest i 2030
- foruden indsamling af pap, papir, metal, plast og glas skal det gøres obligatorisk at indsamle tekstiler senest i 2025, sikre separat indsamling af bioaffald senest i 2023 og senest i 2022 skal farligt husholdningsaffald indsamles særskilt.
- et bindende mål for reduktion af deponering på højst 10 % af alt affald senest i 2035.

EU's strategi for plast i en cirkulær økonomi

EU-Kommissionen har i tillæg til pakken om cirkulær økonomi fra 2015 udarbejdet en strategi for plast i en cirkulær økonomi. Strategien udkom i januar 2018 og sætter flere retninger for minimering af plastaffald. Følgende forslag retter sig mest mod AffaldPlus' virke:

- Al emballage af plast skal i 2030 kunne genanvendes på en omkostningseffektiv måde.
- Mere end halvdelen af affaldsplast genereret i Europa skal genanvendes i 2030.
- Borgere er bevidste om behovet for at undgå at skabe affald og tager beslutninger derefter.

Nationale strategier og målsætninger

AffaldPlus arbejder under de nationale strategier og retningslinjer. Nedenfor opridses de nationale politiske retningslinjer indenfor henholdsvis genanvendelse og energiforsyning, som AffaldPlus skal forholde sig til.

Når AffaldPlus arbejder med ressourceoptimering og -effektivisering, arbejdes der for at placere affaldsressourcerne højere i affaldshierarkiet, hvor de skaber så meget værdi som muligt, både økonomisk, miljømæssigt og socialt.

Ressourcestrategien - Danmark Uden Affald

I 2013 blev ressourcestrategien "Danmark Uden Affald" offentliggjort af Miljøministeriet. Den har skabt grundlag for en 12-årig national plan for håndtering af affald, og opfordringen er klar: Genanvend mere – Forbrænd mindre. Dermed er der lagt op til, at Danmark i højere grad skal tage vare på ressourcer og materialer i affaldet.

Som en vigtig målsætning i ressourcestrategien skal Danmark opnå en genanvendelses-procent på 50 % i 2022 indenfor syv fokusfraktioner fra husholdninger. Dette skal ses i sammenhæng med den internationale ramme, hvor EU har sat et mål om et ressource-effektivt EU i 2020, hvor kun affald, der ikke kan genanvendes, må brændes. Fokusfraktionerne er; organisk madaffald, papir-, pap-, glas-, plast-, træ-, og metalaffald.

Regeringens strategi om cirkulær økonomi

Regeringen udgav i september 2018 en strategi for cirkulær økonomi. Et af strategiens seks indsatsområder er at "Skabe et velfungerende marked for affald og genanvendte råvarer", som henvender sig direkte til affaldssektoren. I dette indsatsområde nævner regeringen fire initiativer, som man ønsker at igangsætte for at skabe et velfungerende marked for affald og genanvendte råvarer. Initiativerne er at:

- Fremme mere ensartet indsamling af husholdningsaffald, ved at ensrette de kommunale affaldsindsamlinger. Der udarbejdes derfor vejledninger om sorteringskriterier og indsamlingsordninger for husholdningsaffald.
- Skabe lige vilkår på markedet for affald og genanvendte råvarer, ved blandt andet at undersøge om administrations- og tilsynsopgaver vedrørende affald og genanvendte råvarer kan samles i én enhed for at skabe en mere ensartet håndhævelse af reglerne i kommunerne.

- Liberalisere håndtering af elektronikaffald, ved at give virksomheder adgang til indsamling af elektronikaffald fra husholdninger i Danmark. (Elektronikaffaldet er dog allerede underlagt producentansvar).
- Udmønte pulje til håndtering af reguleringsmæssige barrierer for cirkulær økonomi.

I oktober 2018 indgik regeringen en aftale med Dansk Folkeparti og Radikale om cirkulær økonomi. Regeringen har afsat en pulje på 60 mio. kr. til at støtte initiativer i regeringens strategi for cirkulær økonomi. Heraf afsættes 5,7 mio. kr. i perioden 2019-2020 til initiativet "Fremme mere ensartet indsamling af husholdningsaffald". Derudover har Miljø og Fødevarerministeriet og Erhvervsministeriet afsat yderligere 56 mio. kr. til at styrke omstillingen til en mere cirkulær økonomi. Heraf går 15,3 mio. kr. specifikt til initiativet "Skabe lige vilkår på markedet for affald og genanvendte råvarer" og 0,9 mio. kr. til at "Liberalisere håndtering af elektronikaffaldet".

Regeringens forslag til ny forsyningsstrategi

Konkurrencen på markedet for energi er på nuværende tidspunkt lav, men det kan drastisk ændres ved nye politiske tiltag, f.eks. som forslaget til en ny forsyningsstrategi, som regeringen fremlagde i 2016. Heri beskriver regeringen at der samlet set findes et årligt effektiviseringspotentiale på 5,9 mia. kroner i forsyningssektoren, hvoraf de 0,4 mia. kroner angiveligt kan findes i affaldsforbrænding. Forsyningsstrategien omfatter også affaldsindsamling og genanvendeligt affald. Her er ikke opgjort et effektiviseringspotentiale.

Helt generelt er forsyningsstrategien et opgør med hvile-i-sig-selv princippet, som man ikke mener giver incitament til effektiviseringer. På affaldsområdet er der desuden tale om et opgør med kommunernes anvisningsret, men ikke med forsyningspligten, da kommunerne stadig vil have ansvaret for, at borgerne kan komme af med deres affald. I fastholdelsen af forsyningspligten uden den medfølgende anvisningsret kan der godt gemme sig ekstra omkostninger for kommunerne, og borgerne, da det kan blive de dyre affaldstyper, som er tilbage til kommunerne, når private fx har taget sig af de genanvendelige typer affald, som repræsenterer en værdi.

Konsekvenser af forslaget til forsyningsstrategi

Der er i forsyningsstrategien tale om overordnede forslag til ændringer. Om, og i hvilket omfang, der kan samles flertal for disse, og hvordan den konkrete udmøntning i givet fald bliver, er det meget svært at spå om. Potentielt ændres rammevilkårene for kommunernes ageren på affaldsområdet fuldstændig. I forhold til affaldsindsamling og genanvendelse vil forsyningsstrategien, hvis den gennemføres i fuldt omfang, gøre det svært at fortsætte kommunernes arbejde med at leve op til EU's og Ressourcestrategiens mål om genanvendelse.

Kommunale krav og målsætninger

Kommunale affaldsplaner

Ressourcestrategien "Danmark Uden Affald" stiller krav til at syv fokusfraktioner; organisk madaffald, papir-, pap-, glas-, plast-, træ-, og metalaffald skal opnå en genanvendelsesprocent på 50 i 2022.

For at nå målet, har AffaldPlus' ejerkommuner implementeret nye indsamlingsordninger, hvor madaffald samt to blandede fraktioner bestående af henholdsvis pap/papir og metal/glas/plast indsamles ved husstandene. AffaldPlus har etableret et forbehandlingsanlæg til madaffaldet og afsætter de blandede fraktioner til sortering hos private entreprenører.

I løbet af 2019, skal AffaldPlus hjælpe ejerne med forarbejdet til de affaldsplaner, som kommunerne skal vedtage i løbet af 2020. Forarbejdet skal blandt andet bestå i en evaluering af de nye indsamlingsordninger og en analyse af, hvad der skal til for at leve op til de kommende krav for EU og implementeringen af disse i den nationale affaldsplan.

Ejerstrategi for AffaldPlus

Ejerstrategien for AffaldPlus beskriver på overordnet niveau ejernes strategi for og forventninger til selskabets virke samt grundlaget for indflydelse og aktivt ejerskab. Ejerstrategien skal desuden sikre, at selskabets ledelse er bekendt med Ejernes interesser og har et klart grundlag for at sikre en udvikling af selskabet på kort og lang sigt.

Ejerstrategien har fokus på forsyningssikkerhed på affaldshåndtering og energiproduktion, koordinering mellem ejerne på affaldsområdet, bæredygtighed, økonomisk effektivitet og social ansvarlighed. Desuden skal AffaldPlus sikre at selskabets aktiviteter er i overensstemmelse med ejernes plangrundlag.

AffaldPlus' strategi og ydelser

AffaldPlus' strategi og målsætninger samt afdelingernes KPI'er er en integreret del af AffaldPlus' ydelser.

AffaldPlus' ydelser er:

EJERKOMMUNERNES AFFALDSSELSKAB

Affaldplus har ansvaret for at tage sig af alt affald, der bliver produceret i de seks ejerkommuner og som ejerkommunerne har ansvaret for. Når kommunerne løfter opgaverne i fællesskab, spares der mange ressourcer og den bedst mulige håndtering af affaldet er sikret. Udover de opgaver som løses fælles for alle, påtager AffaldPlus sig også specialopgaver for den enkelte kommune. Affaldshåndtering og energiproduktion er kerneopgaver for AffaldPlus, men vi bidrager også med investeringer og arbejdspladser i ejerkommunerne og samarbejder med jobcentrene om jobtræningsforløb og mentoraftaler.

AFFALDSINDSAMLING

- Genbrugspladser, hvor borgere og virksomheder fra ejerkommunerne er velkomne på alle genbrugspladser på tværs af kommuneskel.
- Genbrugsterminalen i Næstved, som sørger for genbrug af pap, papir og plast modtaget fra samtlige vores genbrugspladser og kommunale indsamlingsordninger.
- Dagrenovation, hvor AffaldPlus tilbyder kommunerne at håndtere indsamlingsopgaven og herunder alt det administrative og kommunikation til borgerne.

AFFALDSBEHANDLING

- Energien i det affald, der ikke kan genanvendes, bliver udnyttet til fjernvarme og el på affaldsenergianlægene i Næstved og Slagelse.
- Madaffald fra husstandsindsamlinger i ejerkommunerne behandles i et forbehandlingsanlæg, hvor det omdannes til pulp og bruges til produktion af biogas. Biogassen giver el og varme, og restproduktet tjener som fosforgødning- og jordforbedringsmiddel. Fosfor bliver opsamlet til jordforbedring.
- På AffaldPlus' miljøanlæg deponeres de mindre end 5 % af affaldet, der ikke kan genanvendes eller forbrændes.

KOMMUNESERVICE

- AffaldPlus er altid ajour med den faglige udvikling og lovgivning på området, og hjælper ejerkommunerne med ekspertviden og samarbejder tæt om affaldsplanerne.
- AffaldPlus hjælper med formidling i øjenhøjde. En koordineret indsats giver brugervenlig og ensartet skiltning og sorteringsvejledning.
- AffaldPlus driver YderZonen, som er et særligt tilbud til skoler og uddannelsesinstitutioner i de seks ejerkommuner. Et unikt formidlingscenter, hvor elever kommer på en aktiv ekspedition med både hands-on og minds-on oplevelser med genbrug og ressourcer. På den måde uddannes mere bevidste brugere, som vil give deres bidrag til en bedre sortering af affaldet.

LØSNING AF SPECIALOPGAVER FOR EJERKOMMUNERNE

AffaldPlus varetager specialopgaver for en eller enkelte ejere inden for rammerne af vedtægten og med respekt for, at aftalen ikke belaster selskabet og de øvrige ejere, hverken økonomisk eller på anden måde.

En eller flere ejere kan bede AffaldPlus om at afgive tilbud på løsningen af en konkret og på forhånd defineret opgave. Eller AffaldPlus kan indgå i et samarbejde om at definere, udvikle og herefter pris-sætte løsningen af en opgave.

Senest revideret den 2. maj 2019.